

(המשך מעמוד 21)

בחיים הפרטיים שלו חל שינוי משמעותי. הוא עבר ניתוח-לב-פתוח. הניתוח הזה גרם לו להבטי על החיים אחרת. הוא התגרש מאשת-ינעוריו, אם שלושת ילדיו, נשא לאשה את נלה, שהיתה דיילת אל-על. הנישואין החדשים הולידו את הדס, ילדה יפהפיה, הדומה כשתי טיפות מים לאביה. כששואלים אותה איפה עובד אבא, היא אומרת: "בכנסת". כששואלים מה הוא עושה בכנסת, היא אומרת: "מדבר".

הדס משמשת כדוגמנית צילום באחת מתמונות הפירסומת בעיתונות. גד יעקובי מתמלג מנחת, הוא מרים אותה על הידיים ואומר לי: "את רואה! זה החיים האמיתיים, כל השאר זה שטויות!" יחסיו עם ילדיו מנישואיו הקודמים לוו בשערוריה, שני בנוי הבוגרים פירסמו וידוי חושפני ושערורייתי בירחון מוניטין. הבן הבכור השלים עם אביו, הבן האמצעי עדיין לא. הבן הצעיר התגורר בבית היעקובים עד לאחרונה, כאשר חזר לבית-הספר שליד בית-אמו.

יעקובי מסרב לדבר על הפרשה, הוא מגדיר אותה כטראומה. בשעותיו הפנויות הוא כותב שירים. אחד משיריו נגד מילחמת לבנון התפרסם בשחר

● אומרים שבממשלה רחבה בליכך, מי שנמצא מחוץ לקבינט המצומצם ישפיע פחות. או, במילים בוטות, הוא יהיה פחות חשוב.

וזהי אמירה טכנית, שנובעת מאי-הבנת המצב. מאחר שהנושא המרכזי המעסיק את מדינת ישראל יהיה הנושא הכלכלי, ואני נקבעתי כנציג הבכיר של המערך בתחום זה וכממלא

"יש אנשים שאם היה עובד עליהם מה שעבד עלי" בשבועיים האחרונים, היו חושבים שזה סוף החיים"

מקום יו"ר ועדת-השרים לכלכלה וחברה, הרי שממילא עיקר ההכרעות יהיה לאורדוקא בקבינט המצומצם.

אתמול היה סימן ראשון לכך, כאשר ראש הממשלה, שימעון פרס — אני צריך לגלגל את

גד ונלה יעקובי. היא האור של חיי!

השם כמה פעמים עד שאתרגל לקרוא לו ראש-הממשלה — הזמין את יצחק מודעי ואותי לדיון בין שלושתנו על החלטות כלכליות שעל הממשלה לקבל בימים הקרובים. שנינו, מודעי ואני, מוזמנים לשיחה מחר, יום הראשון, עם צמרת ההסתדרות, שמגמתה ליצור בסיס להסכם כלכלי לאומי.

● במשך שלוש שנים הכנת את עיצומך לאחד משני התפקידים — או שרי-אוצר או שרי-התעשייה-המיוסחר. המקורבים אליך מספרים, כי קשה לך להסתיר את אכזבתך העמוקה על כך שלא קיבלת אף לא אחד מהתפקידים האלה.

לפני שלוש שנים, ב-1981, הייתי המועמד המוצהר של המערך לתפקיד שרי-התעשייה והמיוסחר, וזה במסגרת מה שקראו אז "ממשלת הצללים של המערך". במשך שלוש שנים מאז הייתי יו"ר ועדת-הכלכלה של הכנסת וגם ראש הצוות הכלכלי של המערך, ועמדתי בקו האש הראשון מול "הכלכלה הכנונה" — במרכאות — של ממשלת הליכוד. במשך הזמן הזה נחשבתי כמועמד וראי לתפקיד שרי-האוצר.

אני מעולם לא אמרתי שאבקש, אתבע או אחתור אל התפקיד הזה. אני לא איש של זים, עברה וחרון, לא בנוי כך. יש לי חוש-מידה די מחודד על חשיבות הברכים, ולא רוק-פוליטיקה, מה לעשות, אני צריך להתנצל על זה? אני לא קם בבוקר וחושב עם מי אני אתקשר באיזה סניף, כדי שכסופו של עניין אקבל את התמ"ת או האוצר. נכון, אני מודה, אני בהחלט מאוכזב מזה שלא קיבלתי אף אחד מהתיקים האלה, ואני עוד יותר מאוכזב מהדרך שבה התנהל המשאומתן בינינו ובין הליכוד ככמה התומים. אבל אתה היתת ראש הצוות של המערך בעניין קווי-היסוד הכלכליים.

ואומנם, הצוות הזה הגיע בתוך ארבע-חמש ישיבות להסכם.

● איך זה קרה? הליכוד אינו בעל תפיסה מגובשת. אסור לשכוח שהוא החליף לפחות שש פעמים את תפיסתו הכלכלית, דרך ארבעה שרים, ובכל פעם מקוטב אל קוטב. כאשר באנו עם תפיסתנו, הם אימצו אותה ללא התנגדות.

● מה דעתך על יגאל בהן-אורגד, ראש צוות-הליכוד?

אני חושב שבהן-אורגד הוא אדם פתוח ומפוכח, ולכן יכולנו להגיע ללא רמאתי-וציה יתירה להסכם. זה נבע גם מכוח העמידה ומעצבים הטובים שגילינו בעת המשאומתן. אבל אני בהחלט חושב שהמערך עשה מישגים, ככך שוויתר על מעורבות ביצועית בתחום הכלכלי. הרי על זה הלכנו בבחירות, על המחל והמשבר ככלכלה, הרי זה מה שמכרנו לבוחרים, זה היה המסר וזה היה היתרון היחיד שלנו על הליכוד!

לכן, זוהי התמיהה שלי. אני משוכנע לחלוטין — והשתפתני בהליך קבלת ההחלטות — שלא היה צריך לתת את תיק התעשייה-המיוסחר לאריק שרון.

● ואת תיק האוצר?

זוהי סוגיה אחרת. ויתרנו כדי שרביץ יהיה שרי-ביטחון.

● אילולא ויתרתם על התמ"ת, מה היה עושה שרון?

אני לא בריוק מרגיש אחראי לסידור-העבודה של שרון. אני צריך להיות אחראי ליכולתנו לשנות את פני הדברים במדינה. אני משוכנע לחלוטין — ואני אדם שלא ידוע כפנטזיונר וכמנותק — כי עם כושר-עמידה טוב מצד המערך, היה יכול להימצא לשרון תפקיד הולם. חוץ מזה, מה אני צריך לדאוג לו? אחרי הכל הוא נציג הליכוד לא המערך.

לדעתך, אפשר היה להשאיר את תיק התעשייה והמיוסחר בידינו. עמידה יותר נחושה — והתיק היה אצלנו.

● רציית מאוד את תיק התעשייה והמיוסחר?

מאוד, ראיתי בו הזדמנות בשני תחומים: תחום הפיתוח התעשייתי המתקדם, שהוא לדעתי העתיד הכלכלי של מדינת ישראל, ותחום היצוא והסכמי-סחר חיצוניים, שגורל עצמאותנו מונח בהם.

התכוננתי לתפקיד. אני חושב שזו החמצה מצד המערך.

● אתה מחליף את יעקב מרידור, יש לך איזה פטנט?

איך שנכנסתי למישר, הוצאתי את השטקר מהחשמל.

אבל ברצינות, אני לא בריוק מחליף את מרידור. אומנם לכאורה, מבחינה תיקנית — כן, אבל לא מבחינה מעשית. עיקר עיסוקי יהיה עיצוב המדיניות הכלכלית והקמת רשות לתיכנון כלכלי, שתפקידה יהיה לעסוק בתיכנון המשק לטווח ארוך.

● בעצם, תפקידך הוא שרי-על לכלכלה.

"אני כותב רומן, הוא כמעט סיפור מיתולוגי על כפר-זיתן. חיים באר קרא אותו ודחק בי לפדסם. אני לא חושב שיהיה לי האומץ לפדסמו. הוא חושבני מדי"

אני לא שרי-על כלכלי. ● כך הוגדר מרידור.

זו היתה כריחה של העיתונות. המישר נקרא מישר הכלכלה והתאום הכינמשרי, סוכם שנחליף את שמו למישר הכלכלה והתיכנון.

השם הזה, לטעמי, יותר צנוע ויותר קולע. המישר, אגב, מופקר בדיי באופן זמני.

● מה זאת אומרת באופן זמני?

זה היה התנאי, העדפתי להיות שרי-בליתיק. זה היה התנאי, העדפתי להיות שרי-בליתיק. שימעון הציע לי את תיקי החקלאות, האנרגיה או הבריאות, סירבתי. שימעון ביקש ממני שאטול את התפקיד זמנית.

ככל עת שאמצע לנוכח, אהפוך שרי-בליתיק. אם המישר יתמלא תוכן, שאר בתפקיד.

● יש לך מושג איך תמלא את תפקידך בתוכן?

למישר יעבור מינהל מקרקעי ישראל, ותגבר מעורבותו בנושאי השקעות, פיתוח וחיוך ניכר של כל נושאי התיכנון הכלכלי והשפעתו על המשק.

● איך זה יתבטא בעבודה עם שרי האוצר, יצחק מודעי?

לשינוי יש מידה רבה של תלות הרדית. מיבנה הממשלה מחייב את שרי-האוצר להגיע

גד יעקובי כצעיר בכפר. חטפתי דלקת-פרקים מהצריף הדולף!

להבנה והסכמה עם המערך בכל הקשור לניהול המדיניות וביצועה, וכאן אני הקורפרטנר שלו, נציג בכיר של המערך מולו. כך שכאופן טיבעי נעבוד בצמד.

● אתה חושב שתסתדרו?

חושב שכן. אני מכיר אותו הרבה מאוד שנים, כשהייתי יו"ר ועדת-הכלכלה, הוא דיווח לוועדה, ואני מכיר אותו בהקשרים חברתיים.

לדעתי, ניתן להגיע איתו לעבודה משותפת. באופן טיבעי הוא רוצה להצליח, באופן טיבעי אני רוצה להצליח, וזוהי בעצם מוטיבציה די חזקה.

כדי שנוכל לשנות את פני הכלכלה, יהיה צורך בכוחות אדירים. נודקק כוחות-הרקולס. למזלנו, יש שני גורמים מקילים: קודם כל, יש לנו משק מאוד חזק ביסודו, ושנית אם נעזור לעצמנו, ארצות-הברית של אמריקה תעזור לנו.

יש לי תוכנית המוסכמת על ראש-הממשלה, ליוזם קרן לגיוס השקעות לצורכי פיתוח תעשיית מתקדמות, עתירות מדע וטכנולוגיה. יש סיכוי טוב להפוך את ישראל לגורם חשוב בתחום הזה.

● ב.גול סטריט ג'ורנל פורסם באילו הצעת הקפאת משכורות כחלק מעוצרת האינפלציה.

לא היה ולא נברא. הטלוויזיה פירסמה מידע לא נכון, למחרת העיתונים צחקו מזה. מה שאמרתי לוול סטריט ג'ורנל בשיחה טלפונית עם כתבו באנגליה, הוא מה שאני אומר לך כעת: צריך להקטין את תקציב-המדינה ואת הוצאות הממשלה ואחר-כך גניע להסכם בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, שבו יוקפאו המחירים, השכר, המיסים, הרווחים ושערי-החליפין לתקופה מוגבלת.

● ואז מה יקרה?

הציפיות האינפלציוניות יקטנו ויישברו. ● אני הדייט בכלכלה. באופן מעשי, מה יקרה לי אם תמוזש התוכנית הזו?

מאחר שהמחירים יעלו ושכרך לא יעלה, האינפלציה תיעצר.

● ואני אהיה באובר-דראפט?

את תרדי ב-2 או 3 אחוזים ברמת-חייד. זה ייקך לך? רמת-החיים המטרופת שעלתה ב-25 אחוז הביאה להתמטטות המדינה. הגענו לאובר-דראפט עצום של חמישה מיליארד דולר לשנה, ולחוב המגיע ל-24 מיליארד דולר. האינפלציה היא בערך 600% לשנה — אם זה לא מצב של אסון מול עינינו, אם זה לא משבר, אינני יודע מהו אסון ומהו משבר.

● איך אתה עוצר 600 אחוזי אינפלציה?

אין דרך אחרת אלא להחזיר את החיים לקרקע המציאות. אם מתעופפים בין העננים ומנסים ליצור יש מאין, מהסוג של המצאות מרידור — או של שרון, בנושא מילחמת-הלבנון — מגיעים לאסון.

המצאות חזקה מכל דבר אחר, צריך לחזור לקרקע המציאות. מדינה, כמו אדם, יכולה לחיות